

” Фельцан І, Теличко Н, Попп Д. Розвиток навичок аудіювання з використанням мультимодального підходу на заняттях з іноземної мови як методологічна проблема. *Освіта. Інноватика. Практика*, 2025. Том 13, № 2. С. 100-105. <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol13i2-014>.

Feltsan I, Telychko N, Popp D. Rozvytok navychok audiiuvannia z vykorystanniam multymodalnoho pidkhdou na zaniattiakh z inozemnoi movy yak metodolohichna problema [Development of listening skills using a multimodal approach in foreign language classes as a methodological problem]. *Osvita. Innovatyka. Praktyka – Education. Innovation. Practice*, 2025. Vol. 13, No 2. S. 100-105. <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol13i2-014>.

УДК 378.147:378.091.33-028.17:81.111:159.9(045)

DOI: 10.31110/2616-650X-vol13i2-014

Інна ФЕЛЬЦАН¹, Наталія ТЕЛИЧКО², Діана ПОПП³
Мукачівський державний університет, Україна

¹ <https://orcid.org/0000-0003-4169-9922>
innafeltsan@gmail.com

² <https://orcid.org/0000-0001-6776-8952>
Natura.Carpaty@gmail.com

³ <https://orcid.org/0009-0005-7291-4316>
popp.diana94@gmail.com

РОЗВИТОК НАВИЧОК АУДІЮВАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ МУЛЬТИМОДАЛЬНОГО ПІДХОДУ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК МЕТОДОЛОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Анотація. У статті здійснено ґрунтовний аналіз сутності мультимодального підходу та виокремлено критерії його застосування у методиці формування навичок аудіювання здобувачів освіти. У ході дослідження з'ясовано, що мультимодальний підхід, як інноваційний інструмент сучасної педагогіки, забезпечує інтеграцію різних видів модальностей – вербальної, візуальної, аудіальної у процес навчання. Ретроспективний аналіз теорії мультимодальності в освіті дозволив відстежити основні етапи еволюції практики застосування мультимодального підходу, виявити концептуальні засади та окреслити ключові переваги, що визначають його значущість у сучасній освітній практиці. Встановлено, що аспект аудіювання, як складова розвитку комунікативної компетенції з іноземної мови, набуває особливого значення в умовах глобалізації, цифровізації та різних форм міжкультурної комунікації. Результати дослідження підтверджують, що використання мультимодального підходу зменшує когнітивне навантаження, сприяє підвищенню мотивації до навчання та полегшує опанування складного матеріалу завдяки адаптації до індивідуальних потреб і рівня знань. Використання мультимодального підходу відповідає потребам оптимізації освітнього процесу та підвищення ефективності іншомовної освіти, а також формування соціокультурної компетентності. Автори вивчають особливості використання підходу як методологічної проблеми, що дозволило формувати висновки про відповідність організації процесу психолого-віковим характеристикам розвитку особистості, розглянути критерії готовності педагога до роботи з засобами мультимодального впливу, його вміння інтегрувати різні методи та інструменти навчання, а також проаналізувати методичне забезпечення інтерактивних платформ, в основі принципу дії яких лежить мультимодальний вплив.

Ключові слова: мультимодальний підхід; засоби мультимодального впливу; аудіювання; цифрова грамотність; інтерактивне навчальне середовище; іншомовне навчальне середовище.

Inna FELTSAN¹, Natalia TELYCHKO², Diana POPP³
Mukachevo State University, Ukraine

¹ <https://orcid.org/0000-0003-4169-9922>
innafeltsan@gmail.com

² <https://orcid.org/0000-0001-6776-8952>
Natura.Carpaty@gmail.com

³ <https://orcid.org/0009-0005-7291-4316>
popp.diana94@gmail.com

DEVELOPMENT OF LISTENING SKILLS USING A MULTIMODAL APPROACH IN FOREIGN LANGUAGE CLASSES AS A METHODOLOGICAL PROBLEM

Abstract. The article provides a comprehensive analysis of the essence of the multimodal approach and highlights the criteria for its application in the methodology of developing listening skills among learners. The study substantiates that the multimodal approach, as an innovative tool in modern pedagogy, ensures the integration of various modalities – verbal, visual, and auditory into the learning process. A retrospective analysis of the theory of multimodality in education has traced the main stages of the evolution of the practice of applying the multimodal approach, identified its conceptual foundations, and outlined key advantages that determine its significance in contemporary educational practice. It has been established that listening, as a component of developing communicative competence in a foreign language, gains particular importance in the context of globalization, digitalization, and various forms of intercultural communication. The study's results confirm that the use of the multimodal approach reduces cognitive load, enhances learning motivation, and facilitates the acquisition of complex material by adapting to individual needs and knowledge levels. The application of the multimodal approach aligns with the need to optimize the educational process, improve the efficiency of foreign language education, and foster sociocultural competence. The authors explore the peculiarities of using the approach as a methodological problem, which allowed them to draw conclusions about the correspondence of the process organization to the psychological and age-related characteristics of personality development, examine the

criteria for a teacher's readiness to work with multimodal influence tools, as well as their ability to integrate various teaching methods and instruments and analyze the methodological support of interactive platforms based on the principle of multimodal influence.

Keywords: *multimodal approach; multimodal tools; listening skills; digital literacy; interactive learning environment; foreign language learning environment.*

Постановка проблеми. Уміння адаптуватися до різних форм взаємодії, сприймати багатоканальну інформацію, ефективно її аналізувати та використовувати стає невід'ємною складовою сучасних компетенцій володіння іноземними мовами. Мультиmodalність є ключовим принципом корпусних технологій, критерієм нових дескрипторів онлайн-взаємодії у XXI ст. [5]. Особливого значення набувають дослідження інноваційних підходів до формування різних аспектів іншомовної компетентності, які б відповідали сучасним реаліям інформаційного суспільства, сприяли опануванню не лише предметних навичок, але також формували здатність до швидкого реагування, критичного аналізу й ефективного оперування інформацією у різних контекстах, що є запорукою успіху у процесі спілкування та інтерпретації іншомовного тексту. Сучасне іншомовне аудіювання відбувається у синхронних та асинхронних режимах, із використанням широкого спектра технічних засобів та віртуальних платформ. Тому, саме цей аспект володіння мовою потребує особливої уваги, розвитку теорії та вдосконалення практики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій виявив, що вивчення переваг мультиmodalного впливу на особистість у процесі когнітивного розвитку почалося у ХХст., із закладення основ мультисенсорного навчання, в межах досліджень когнітивної психології [12]. Серед українських науковців дослідження актуальності використання мультиmodalного підходу почалося наприкінці ХХст. з посилення міжнародної співпраці у різних галузях та відкриттям можливостей для вивчення новітньої практики іншомовної освіти інших країн.

Передумови поглиблення ролі мультиmodalних педагогічних підходів в освіті вивчали Джулай Л., Дольнікова Л., Якимович Т. Дослідники пояснюють таку тенденцію переходом до цифрового навчання, від традиційних практик викладання до прогресивних, які включають широкий спектр технологій і засобів навчання. Кречотень О. розглядала мультиmodalність освіти як ключовий принцип її організації у період дистанційного навчання, що стало поштовхом для залучення новітніх технологічних ресурсів; разом з Байдак О. вони досліджували переваги мультиmodalного підходу у роботі з автентичними ресурсами на занятті з іноземної мови. У наукових пошуках Сікорського Л. особлива увага зосереджена на можливостях формування готовності здобувачів до комунікації у сучасному світі, розвитку їх соціокультурної компетентності засобами мультиmodalного впливу. Проблематика формування готовності викладацького складу до професійної діяльності в умовах мультиmodalності освітнього процесу знаходилася у колі наукових інтересів Жовнір М., Лещенко Т., Юфименко В., Чернописької О., Якимович О. Доцільності мультиmodalного підходу в освіті обґрунтовано у працях зарубіжних науковців Develotte Ch., Guichon N., Moreno R., Nouri J., Tellier M., зокрема у висновках про те, що забезпечення процесів сприйняття головним мозком людини великої кількості інформації є більш ефективним при поєднанні декількох комунікаційних каналів її подачі – відео, малюнок, аудіо, практичні завдання тощо.

Мета статті – дослідити проблематику застосування мультиmodalного підходу на заняттях з іноземної мови, критерії забезпечення його ефективності як стратегії формування навичок аудіювання здобувачів в умовах цифровізації освіти. Системне осмислення теоретичних і практичних аспектів мультиmodalності сприятиме оптимізації її впровадження, розвитку методологічної бази сучасної педагогіки, адаптованої до викликів цифрової епохи, адже вітчизняна наука потребує вузькоспеціалізованих досліджень, де б розглядалися дидактичні потреби сьогодення з урахуванням мультиmodalності [2].

Методи дослідження. У статті було використано кілька взаємопов'язаних методів дослідження, які забезпечили комплексний підхід до аналізу теми: теоретичний аналіз етапів становлення та концептуальних засад мультиmodalного підходу в освіті; порівняльний аналіз публікацій як вітчизняних, так і зарубіжних авторів, що дозволило не лише систематизувати наявний досвід, але й зіставити погляди науковців із різних країн; контент-аналіз для виявлення основних напрямів досліджень у цій галузі; дедукції та індукції з метою узагальнення теоретичного матеріалу, формулювання висновків та пропозицій щодо актуальних напрямів досліджень у цій сфері; спостереження. Така комбінація методів дала можливість відстежити етапи розвитку мультиmodalності як педагогічної категорії, дослідити її сучасний стан та перспективи розвитку.

Виклад основного матеріалу. Відомо, що на якість формування вмій і навичок з іноземної мови впливають такі фактори як мотивація, актуальність змісту, інтерактивність, інтенсивність. За відсутності однієї з умов навчальний процес сповільнюється, а інтерес здобувачів до навчання втрачається. Пошук стратегії, яка здатна одночасно відповідати цим потребам, відносять до пріоритетних напрямів розвитку методики навчання іноземних мов.

Обґрунтування доцільності комплексного впливу на розвиток особистості починається з досліджень у галузі когнітивної психології. Ж. Піаже, чия робота заклала підґрунтя для визнання важливої ролі сенсорного досвіду у процесі формування знань, акцентував увагу на тому, що діти засвоюють інформацію через різні канали сприйняття – зір, слух, дотик та рух [12]. Згодом це стало теоретичним фундаментом для педагогічних інновацій – у 1920-40х рр. починають розробляти положення про використання мультисенсорного навчання.

Річард Майєр довів, що комбінування текстової та візуальної інформації може значно покращити когнітивні процеси, якщо їх подача узгоджується із принципами когнітивного навантаження. *Теорія мультимедійного навчання Майєра* пояснювала, як комбінування візуальної та вербальної інформації може покращити когнітивні процеси [9].

Термін «мультимодальність» як мовленнєве поняття з'являється наприкінці ХХ ст. і об'єднує дослідження лінгвістики, філософії, психології, культурології. Науковці констатують, що в умовах глобалізації, для досягнення певної мети необхідна інтеграція ключових аспектів різних дисциплін, перетину різних галузей науки [2].

Аудіювання розпочинається зі сприйняття, під час якого слухач за допомогою механізму внутрішнього промовляння чи артикуляції перетворює звукові сигнали на артикуляційні моделі. Компетентність в аудіюванні залежить від знань соціокультурного, екстралінгвістичного спрямування, здатності слухати автентичні тексти різних жанрів і видів, в умовах прямого й опосередкованого спілкування. Використовуючи потенціал сучасних технічних засобів можна формувати вміння декодувати мовленнєву і немовленнєву поведінку носіїв іноземної мови, їх культурні патерни. При безпосередньому спілкуванні (пряме аудіювання) розуміння полегшується позамовними засобами: мімікою, жестами, рухами губ, контактом очей тощо.

У дослідженнях Ch. Develotte спілкування, яке передбачає зорову, слухову та графічну опори, де можна чути емоційний фон та бачити жестову експресію мовця, – є високомультимодальне [7]. В умовах іншомовної комунікації виникає потреба у додаткових засобах інтерпретації повідомлень, адже загальне значення слів поза ситуацією може бути незрозумілим, особливо гостро відчуваються потреба у володінні навичками декодування невербальної поведінки учасників.

Представниця французької школи досліджень методології інтерактивного мультимодального навчання M. Tellier аналізує мовлення як мультимодальну категорію в міру того, як викладач використовує різні модули для досягнення мети [10]. У процесі навчання потрібно враховувати мультимодальну природу сприйняття інформації людиною, включати елементи сенсорної (відчуття мелодичності звучання мовних одиниць), графічної (візуалізація через малюнки або текст), кінестетичної (взаємодія через рухи, маніпуляції з об'єктами або фізичну активність) підтримки, а також невербальну комунікацію викладача (жести, міміка, зоровий контакт).

Крім сенсорного сприйняття, якість аудіювання іноземної мови залежить від рівня розвитку когнітивних навичок, таких як увага, пам'ять, логічне мислення, соціокультурна компетентність. До мовленнєвих умінь аудіювання належать: здатність визначати основну інформацію та передбачати зміст; відокремлювати ключові факти, ігноруючи другорядні; вміння вибірково сприймати необхідну інформацію, спираючись на мовну здогадку та контекст; розуміти висловлювання на запропоновані теми, автентичні тексти, висловлювання інших співрозмовників, основний зміст пізнавальних радіо- й телепередач, а також дискусій, які відбуваються в аудиторії або представлені у звукозаписі.

Мультимодальність ХХІ ст. змінила традиційні підходи до реалізації поставлених цілей навчання. З появою цифрових технологій та інтернет ресурсів з'являються нові мультимодальні можливості – від візуальних текстів до електронних книжок. Критерій відповідності змісту завдань стилю життя здобувачів та розвитку суспільства повинен зберігатися впродовж всього процесу навчання. Використання сучасних технологій, технічних засобів, які здатні забезпечити принцип комплексного впливу, є одним з пріоритетних напрямів сучасної методики формування компетенцій з іноземної мови.

Отже, з розвитком технологій, формування навичок аудіювання виходить за межі опрацювання матеріалу з фонограм, де діапазон надходження інформації є сенсорно обмеженим, здійснюється лише звуковим каналом. Як відмічають науковці, це неадекватно відображає характер реального спілкування. Розвиток технологій та можливість працювати з відеофрагментами вирішують дану проблему, перевагами їх використання є те, що студент чує іншомовне мовлення і водночас бачить міміку, жести тощо мовця, а також обставини, в яких здійснюється спілкування. В декодуванні інформації беруть участь зоровий, слуховий, а також мовленнєво-моторний аналізатори. Крім одночасного надходження інформації двома каналами, відеофонограма уможливує одночасне подання мовної і позамовної інформації, а також її високу емоційну забарвленість.

Важливим кроком назустріч мультимодальному принципу навчання стала поява освітніх телевізійних програм, таких як *Sesame Street*. Основною метою шоу було навчання дітей через поєднання гумору, музики та розважальних елементів. Його було адаптовано до багатьох мов та

культур по всьому світу, що дозволило дитячим глядачам вивчати іноземні мови через героїв шоу, пісні, діалоги. Такі інновації активували неформальну та інформальну форми навчання, забезпечили безперервність іншомовної освіти, відкрили доступ до самостійної роботи над розвитком іншомовних навичок. У сучасному соціумі, закладення алгоритму самовдосконалення та звички до самостійної роботи з автентичною інформацією відносять до головних завдань освіти [1; 2].

У контексті посиленої міжкультурної комунікації, комплексний вплив на здобувача, який реалізується в умовах мультимодального навчального контенту, продовжує набувати дедалі більшого значення, адже дозволяє зберігати триєдиний вплив – забезпечувати контакт з автентичним матеріалом, адаптуватися до потреб здобувачів, та відповідати принципам дії у сучасному соціумі. Використання автентичних аудіотекстів різних форматів відтворення сприяє зануренню у іншомовну комунікацію з усіма властивими їй характеристиками: перебивання, повтори, виправлення, недомовка, надмірна емоційність, образність, менш чітка організація синтаксису, які можуть ускладнювати розуміння.

Аналіз результатів успішності здобувачів з аудіювання на заняттях з англійської мови дав можливість відстежити компенсаторну функцію мультимодального впливу. У ході тестування було виявлено, що здобувачі з високим рівнем знань демонстрували однакову точність відповідей за результатами роботи як із аудіограмою, так і з відеограмою. Тоді як студенти з нижчим рівнем знань значно покращили результати тестування за умови використання відеограми, що свідчить про підсилювальну роль візуального супроводу у розумінні іншомовного матеріалу.

У XXI ст. мультимодальність стає інтегральним принципом повсякденного спілкування, що значно розширює базу навчального контенту – інтерактивні дошки, платформи для дистанційного навчання (Khan Academy, AR Book, EdTech, Google Classroom), застосунки з функцією віртуальної реальності VR та AR дають змогу персоналізувати навчання, адаптувати його до потреб здобувачів, обирати темп та складність виконання завдань, розвивати різні канали сприйняття. Слухання мови в реалістичних умовах більше не є проблемою. Для здобувачів відкриті можливості для віртуальних турів містами із коментарями, створення мультимедійних презентацій з відео, аудіо і текстами, гейміфікація навчального процесу через інтерактивні платформи (Kahoot, Quizlet), використання онлайн-курсів, інтерактивних завдань з імітацією реальних ситуацій (наприклад, прослуховування оголошень в аеропорту або замовлення їжі), кінестетичних завдань – поєднання аудіювання з фізичною активністю (слухай і роби).

Інтеграція мультимодального підходу в систему освіти відбувається завдяки програмі «Інформатизація освіти», запровадженій Міністерством освіти і науки України, створенню бази електронних підручників та інтерактивних навчальних матеріалів, мультимедійних платформ Moodle, тестувальних систем у школах і вишах.

Сучасні інтернет-платформи з вивчення іноземних мов діють за принципом мультисенсорного впливу та пропонують навчання з опорою на інтерактивні вправи; надають доступ до мультимедійних ресурсів, автентичних діалогів між носіями мови, відеоуроків з іноземними викладами та інфлюенсерами (наприклад, TEDtalks); пропонують тестові завдання з миттєвим зворотним зв'язком, можливістю адаптації до індивідуального рівня знань та обрання зручного темпу. До найбільш відомих ресурсів належать Duolingo, Babbel, Rosetta Stone, LingQ та Memrise. Завдяки різноманітності методів такі платформи приваблюють різні категорії слухачів, відповідно до освітніх потреб, дозволяють поглиблювати не лише вузькоспеціалізовані знання і навички, але також розвивати міжкультурну компетентність, знайомитися з інтелектуальним надбанням сучасності.

Важливим критерієм мультимодальної практики у процесі формування навичок аудіювання є готовність педагога створювати навчальне середовище використовуючи сучасні технології та готовність самих здобувачів сприймати такий контент, оперування електронними засобами навчання.

У експериментальних дослідженнях по визначенню рівня компетентності педагогів з використання мультимодальних засобів навчання було встановлено, що викладачі педагогічних, суспільних і мовних дисциплін демонструють високий рівень здатності до ідентифікації, створення та застосування мультимодальних засобів навчання. Водночас, попри високу компетентність у використанні мультимодальних засобів, рівень цифрової грамотності цих викладачів виявився посереднім [6]. Така невідповідність може вказувати на необхідність підвищення їх цифрової компетентності для ефективного використання сучасних інструментів навчання, з метою гарантування особистісної безпеки для здобувачів у «інтернет-павутині».

Методологія проблеми передбачає врахування вікового критерію як фактора відбору матеріалів комплексної форми впливу. Завдання, на основі принципу мультимодальності, спонукають поєднувати різні інформаційні режими сприйняття та взаємодії, оскільки когнітивні здібності, рівень розвитку сенсорного сприйняття, мотивація та інтереси значно відрізняються у дітей, підлітків і дорослих. Для молодших учнів важливо уникати перевантаження сенсорних каналів, тоді як дорослим необхідно давати завдання, що спонукають до аналітичного мислення і самостійного опрацювання

матеріалу. Успішність перебігу аудіювання залежить від наявності в учнів потреби пізнати щось нове, інтересу до теми повідомлення, усвідомлення потреби вивчати іноземну мову, тобто від спрямованості на пізнавальну діяльність і її мотивацію. Потрібно відмітити, що високий рівень персоналізації навчального процесу на базі мультимодальних технологій дозволяє адаптувати навчальні матеріали для дітей із порушеннями зору чи слуху.

Підлітки, які мають більшу здатність до абстрактного мислення, здатні сприймати більш складні аудіоматеріали, однак їхня мотивація часто залежить від актуальності тем і технологій. Для цієї вікової групи важливо залучати автентичні матеріали, такі як уривки популярних пісень, відео з популярних платформ (наприклад, YouTube) чи подкасти, які відповідають їхнім інтересам. Інтеграція візуальних компонентів, наприклад, субтитрів чи інфографіки, значно полегшує розуміння складних фраз і слів. Завдання, що передбачають використання доповненої реальності (AR) чи віртуальних середовищ (VR), допомагають зануренню у мовне середовище, роблячи процес навчання захопливим. У підлітків слід враховувати психологічні аспекти, зокрема потребу в соціалізації та використовувати групові форми організації навчання, які стимулюють взаємодію та обмін знаннями.

Дорослі студенти, як правило, більш мотивовані до навчання, оскільки часто вивчають мову з конкретною метою (робота, подорожі чи навчання). У цій групі ефективно працюють автентичні аудіоматеріали, такі як новини, подкасти, лекції чи діалоги, які можуть бути адаптовані до професійних або особистих інтересів студентів. Візуальна підтримка, така як графіки, діаграми чи транскрипції, допомагає компенсувати можливі труднощі на початкових етапах. Крім того, дорослі краще реагують на завдання, що імітують реальні ситуації – обговорення в робочому середовищі, ознайомлення з інструкціями, віртуальні конференції.

Отже, іншомовний мультимодальний контент спонукає викладача володіти методологічною компетентністю, проявляти вміння створювати цікаві та оригінальні завдання, які залучають учнів до активного навчання, бути чутливим до їх індивідуальних потреб та труднощів, забезпечуючи зворотний зв'язок, який допомагає долати страхи чи бар'єри, здійснювати поступове навантаження, створювати багаторівневі вправи та дбати про доступність матеріалів.

Проаналізувавши проблематику формування навичок аудіювання з використанням мультимодального підходу можемо виокремити наступні критерії забезпечення ефективності процесу: інноваційність технологій і технічних засобів; автентичність змістового наповнення; поступовість і планомірне ускладнення завдань; варіативність форм подачі матеріалу; адаптивність та індивідуалізація; моделювання реальних умов спілкування та взаємодії у контексті технічного прогресу та глобалізації; інтенсивна практика; інформаційна грамотність; навички самостійної роботи; змістове наповнення, що відповідає індивідуально-психологічним характеристикам слухачів; професійна компетентність викладача; синхронізація різних форм контенту; творчий підхід; готовність педагога і здобувачів до роботи в умовах високомультимодального навчального навантаження.

Вплив, який здійснює мультимодальний підхід, свідчить про його соціально-адаптивну, коригуючу, інтегруючу, компенсаторну, накопичувальну, підсилюючу, пізнавальну, розвивальну функції. Перевагами мультимодального підходу є його здатність підвищувати мотивацію до вивчення іноземних мов, полегшувати засвоєння знань, занурювати у іншомовне середовище, розвивати когнітивні навички, формувати соціально-адаптаційні навички та соціокультурну компетентність.

Висновки і перспективи подальших досліджень. На основі викладених фактів дослідження можна стверджувати, що комплексний вплив, який забезпечує мультимодальний підхід, виходить за межі формування навичок аудіювання, сприяє розвитку когнітивних умінь та готує здобувачів до іншомовного спілкування в різноманітних контекстах, що включають соціокультурні та екстралінгвістичні аспекти комунікації.

Застосування мультимодального підходу вимагає високого рівня методологічної компетентності викладача, цифрової грамотності, професійної мобільності, оскільки у процесі навчання необхідно враховувати психолого-вікові особливості розвитку особистості, критерії засвоєння знань, а також забезпечувати інтеграцію різних видів діяльності, адаптувати навчальні матеріали до індивідуальних потреб здобувачів, створювати умови для інтерактивної взаємодії, стимулювати розвиток критичного мислення, творчого потенціалу та комунікативних навичок.

Перспективою наукових пошуків вважаємо вивчення потенціалу використання штучного інтелекту як джерела створення мультимодального контенту для формування іншомовної компетентності здобувачів всіх рівнів освіти; поглиблення досліджень аспектів впливу мультимодальних онлайн-платформ на інтенсивність міжособистісного неопосередкованого спілкування на заняттях з іноземної мови, особливо тих, в основі принципу дії яких лежить технологія гейміфікації; підготовку фахівців до роботи в умовах інтерактивності та мультимодальності освітнього процесу.

Список використаних джерел

1. Кречотень О. В. Інноваційні підходи в умовах дистанційного навчання іноземної мови. *SWorldJournal: International Periodic Scientific Journal*. 2021. № 7, Vol. 4. С. 50-55. URL: <https://repo.snau.edu.ua/handle/123456789/9175>.

2. Крекотень О. В., Байдак Л. І. Мультиmodalний підхід до роботи з автентичними ресурсами на занятті з іноземної мови. *Інноваційна педагогіка: науковий журнал*. 2020. № 20, Т. 2. С. 85-89.
3. Лещенко Т. О., Жовнір М. М., Юфименко В. Г. Переваги використання мультиmodalного дидактичного тексту як засобу навчання (вивчення української мови як іноземної). *Problems of science and practice, tasks and ways to solve them: Proceedings of the XX International Scientific and Practical Conference*. Warsaw, 2022. С. 520-525.
4. Сірський Л. Що таке мультиmodalне навчання та як використовувати його в онлайн-курсах. *Блог Л. Сірського*. 2023. URL: <https://kwiga.com/ua/blog/sho-take-multimodalne-navchannya-ta-yak-vikoristovuvati-jogo-v-onlajn-kursah>.
5. Ступак Є. Розвиток системи іншомовної освіти у Фінляндії (друга половина ХХ – початок ХХІ ст.): дис. ... доктора філософії: спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки. Кривий Ріг: Криворізький державний педагогічний університет, 2023. 300 с.
6. Якимович Т. Д., Джулай Л. І., Дольнікова Л. В., Чернописька О. І., Якимович О. Н. Використання мультиmodalних засобів навчання: результати дослідження. *Часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова*. URL: <https://www.chasopys.ps.npu.kiev.ua/archive/97/36.pdf>.
7. Develotte Ch., Kern R., Lamy M.-N. Décrire la conversation en ligne: le face à face distanciel. Lyon: ENS Éditions, 2011. 260 p.
8. Guichon N. Multimodality and CALL: New affordances for language learning. *ReCALL*. 2015. Vol. 27, № 3. P. 302-315. <https://doi.org/10.1017/S0958344014000416>.
9. Moreno R., Mayer R. E. Interactive multimodal learning environments. *Educational Psychology Review*. 2007. Vol. 19, № 3. P. 309-326.
10. Multimodal teaching and learning: The use of gestures in language education / eds. M. Tellier, G. Stam. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company, 2012. 250 p.
11. Nouri J. Students' multimodal literacy and design of learning during self-studies in higher education. *Technology, Knowledge and Learning*. 2019. Vol. 24, No. 5. P. 683-698. <https://doi.org/10.1007/s10758-018-9360-5>.
12. Piaget J., Inhelder B. *The Psychology of the Child*. New York: Basic Books, 1969. 172 p.

References

1. Krekoten O. V. Innovatsiini pidkhody v umovakh dystantsiinoho navchannia inozemnoi movy [Innovative approaches in distance learning of a foreign language]. *SWorldJournal: International Periodic Scientific Journal*. 2021. № 7, Vol. 4. P. 50-55. URL: <https://repo.snau.edu.ua/handle/123456789/9175>.
2. Krekoten O. V., Baidak L. I. Multymodalnyi pidkhid do roboty z avtentychnymy resursamy na zaniatti z inozemnoi movy [A multimodal approach to working with authentic resources in a foreign language lesson]. *Innovatsiina pedahohika: naukovyi zhurnal*. 2020. № 20, Vol. 2. P. 85-89.
3. Leshchenko T. O., Zhovnir M. M., Yufymenko V. H. Perevahy vykorystannia multymodalnoho dydaktychnoho tekstu yak zasobu navchannia (vyvchennia ukrainskoi movy yak inozemnoi) [Advantages of using a multimodal didactic text as a teaching tool (learning Ukrainian as a foreign language)]. *Problems of science and practice, tasks and ways to solve them: Proceedings of the XX International Scientific and Practical Conference*. Warsaw, 2022. P. 520-525.
4. Sirskiy L. Shcho take multymodalne navchannia ta yak vykorystovuvaty yoho v onlain-kursakh [What is multimodal learning and how to use it in online courses]. *Bloh L. Sirskoho*. 2023. URL: [https://kwiga.com/ua/blog/sho-take-multimodalne-navchannya-ta-yak-vikoristovuvaty-yoho-v-onlain-kursakh](https://kwiga.com/ua/blog/sho-take-multimodalne-navchannya-ta-yak-vikoristovuvati-jogo-v-onlajn-kursah).
5. Stupak Ye. Rozvytok systemy inshomovnoi osvity u Finliandii (druha polovyna ХХ – pochatok ХХІ st.) [Development of the foreign language education system in Finland (second half of the 20th – beginning of the 21st century)]: Dys. ... doktora filosofii: spetsialnist 011 Osvitni, pedahohichni nauky. Kryvyi Rih: Kryvorizkyi derzhavnyi pedahohichniy universytet, 2023. 300 p.
6. Yakymovych T. D., Dzhulai L. I., Dolnikova L. V., Chornopyska O. I., Yakymovych O. N. Vykorystannia multymodalnykh zasobiv navchannia: rezultaty doslidzhennia [Using multimodal learning tools: research results]. *Chasopys NPU im. M. P. Dragomanova*. URL: <https://www.chasopys.ps.npu.kiev.ua/archive/97/36.pdf>.
7. Develotte C., Kern R., Lamy M.-N. Décrire la conversation en ligne: le face à face distanciel. Lyon: ENS Éditions, 2011. 260 p.
8. Guichon N. Multimodality and CALL: New affordances for language learning. *ReCALL*. 2015. Vol. 27, № 3. P. 302-315. <https://doi.org/10.1017/S0958344014000416>.
9. Moreno R., Mayer R. E. Interactive multimodal learning environments. *Educational Psychology Review*. 2007. Vol. 19, № 3. P. 309-326.
10. Multimodal teaching and learning: The use of gestures in language education / eds. M. Tellier, G. Stam. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company, 2012. 250 p.
11. Nouri J. Students' multimodal literacy and design of learning during self-studies in higher education. *Technology, Knowledge and Learning*. 2019. Vol. 24, No. 5. P. 683-698. <https://doi.org/10.1007/s10758-018-9360-5>.
12. Piaget J., Inhelder B. *The Psychology of the Child*. New York: Basic Books, 1969. 172 p.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>